

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛЬВІВСЬКА ЕКОНОМІЧНА ФУНДАЦІЯ»

ОБЩЕСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
«ЛЬВОВСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ФУНДАЦИЯ»

**Економічні проблеми сучасності
та стратегії інноваційного розвитку
національної економіки**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Львів, 22 серпня 2020 року)

**Экономические проблемы современности
и стратегии инновационного развития
национальной экономики**

Материалы
Международной научно-практической конференции
(Львов, 22 августа 2020 года)

Львів
2020

Краснодєд Т. Л.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри бізнес-консалтингу
та міжнародного туризму*

*Таврійського державного агротехнологічного університету
імені Дмитра Моторного*

Бакіна Т. В.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри бізнес-консалтингу
та міжнародного туризму*

*Таврійського державного агротехнологічного університету
імені Дмитра Моторного*

м. Мелітополь, Запорізька область, Україна

ДІАГНОСТИКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ОЦІНКА РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМСТВ РИНКУ АПК

Аграрне підприємництво завжди посідало значне місце у структурі сільського господарства України. Цьому сприяють природно-кліматичні умови та існуючі економіко-географічні обставини. Нажаль в умовах реформування економічної системи за зміни характеру відносин власності в останні пару-трійку десятиріч сільське господарство зазнає кризи та стагнації. Показники його розвитку в багатьох підгалузях спадають, особливо в тваринництві – йдуть на спад продуктивність та урожайність, обсяги виробництва і знижуються, що в свою чергу відбивається на ефективності сільськогосподарського виробництва. Багато аграріїв виживають тільки за рахунок галузі рослинництва. Це положення в повній мірі стосується більшості регіонів України, в тому числі і Запорізької області. Незважаючи на індустріальний потенціал регіону, його аграрна галузь здатна гарантувати виробництву та населенню необхідний рівень самозабезпечення основними сільськогосподарськими культурами. У статті проведено організаційно-економічний аналіз функціонування фермерського господарства. Досліджено стан та ефективність використання виробничих, в тому числі земельних і трудових ресурсів підприємства. Проаналізовано його виробничі можливості та

фінансово-економічні показники господарювання. Проведено інтегральну оцінку ефективності використання ресурсного потенціалу. Здійснено діагностику конкурентоспроможності аграрного підприємства в цілому. На основі проведеного дослідження економіки сучасного аграрного підприємства запропоновано загальні напрями його розвитку як невід’ємної складової розвитку аграрно-підприємницької її галузі регіону.

Теоретико-методологічні питання з економіки та діагностики підприємств авторами розглянуто в працях таких авторів, як Грабовецький Б. Є., Костенко Т. Д., Герасимов А. А., Рижиков В. С., Добикіна О. К., Касьянюк С. В., Семенюк Н. А. [2; 3; 6]. Окремі аспекти економічного аналізу підприємств АПК, включаючи фермерські господарства – в працях Андрійчука В. Г., Ручинської Н. С., Семенди Д. К., Спаського Г. В. та ін. [1; 4; 5; 7]. Унікальність дослідження полягає в здійсненні комплексної інтегральної оцінки ресурсного потенціалу і конкурентоспроможності фермерського господарства Запорізької області.

Основними завданнями дослідження є діагностика конкурентоспроможності фермерського господарства Запорізької області та інтегральна оцінка ефективності використання його ресурсного потенціалу.

Дослідження проводилося на основі фінансово-економічних даних ФГ «Софія» за 2017–2019 рр. Господарство має вигідні економіко-географічні умови функціонування та займається різними видами діяльності в галузі сільського господарства; основний – 01.11. Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. Характеризується зерновим з розвинутим скотарством виробничим напрямком.

На основі інформації про обсяги виробництва зерна та інші показники, що свідчать про ступінь стійкості положення ФГ «Софія», спроможність виготовляти продукцію, що користується попитом на відповідному й забезпечує господарству одержання намічених та стабільних кінцевих результатів здійснено діагностику його конкурентоспроможності (табл. 1).

Збільшення $КС_{\Pi}$ свідчить про збільшення обсягів реалізованої продукції; отже, в питомій вазі валової продукції в 2019 році частка реалізованої менше, ніж в 2017 році. Підвищення $КС_{\Pi}$ свідчить про

підвищення рівня конкурентоспроможності господарства; отже рівень конкурентоспроможності господарства в 2019 році вище, ніж в 2017. $КС_{МЗ}$ показує, що сталося, або зниження попиту на готову продукцію, або збільшення запасів сировини. Зменшення цього показника свідчить про уповільнення обігу запасів; отже, обіг запасів в господарстві за три роки зріс більше, ніж в 1,5 рази. $КС_{ДЗ}$ показує, яка частка реалізованої продукції поставлена покупцями на основі комерційного кредиту. Важливе значення має аналіз витрат обігу, який обчислюється шляхом відношення величини збутових витрат до розмірів прибутку. Аналіз витрат обігу дозволяє викрити невиробничі витрати по всій системі товарного руху від продавця до покупця. Таким чином, розраховані показники свідчать, що у ФГ «Софія» спостерігається підвищення рівня конкурентоспроможності в 2019 році відносно 2017. Водночас згідно розрахованих показників інтегральної оцінки ефективності використання ресурсного потенціалу господарства «Софія», за 2019 рік на сьогоднішній день можна дати позитивну оцінку використання всіх видів його ресурсів у виробництві.

Таблиця 1

**Розрахункові показники оцінки конкурентоспроможності
та інтегральної оцінки ефективності використання
ресурсного потенціалу ФГ «Софія» Запорізької області [2; 3]**

Показник	Рік	
1	2	
Оцінка конкурентоспроможності	2017	2017
Відношення вартості реалізованої продукції до її кількості за поточний період ($КС_{РП}$)	0,326	0,273
Відношення прибутку до загальної вартості продажу ($КС_{П}$)	0,212	0,332
Відношення загальної вартості продажу до вартості нереалізованої продукції ($КС_{НРП}$)	9,03	3,23
Відношення загальної вартості продажу та вартості матеріальних виробничих запасів ($КС_{МЗ}$)	69,1	110,4
Відношення обсягу реалізованої продукції до суми дебіторської заборгованості ($КС_{ДЗ}$)	0,326	0,273
Відношення величини збутових витрат до розмірів прибутку (коефіцієнт витрат обігу) (ВО)	0,183	0,077

1	2
Інтегральна оцінка ефективності використання ресурсного потенціалу	2019
Ефективність використання фінансових ресурсів ($E_{ф.р.}$)	0,442
Ефективність використання трудових ресурсів ($E_{т.р.}$)	5,958
Інтегральний показник ефективності використання основних фондів ($K_{оф}$)	1,324
Інтегральний показник ефективності використання оборотних засобів ($K_{оз}$)	1,523
Ефективність використання матеріальних ресурсів ($E_{м.р.}$)	1,420
Інтегральний показник ефективності використання ресурсного потенціалу ($E_{рес.}$)	1,934

Таким чином, економічний стан підприємства достатньо стабільний. Фермерське господарство останні декілька років безперебійно працює, нарощуючи показники фінансово-економічної значущості, відбувається зростання вартісних параметрів. Незважаючи на успішні позиції фермерського господарства на регіональному аграрному ринку, слід відмітити про короткостроковий період дослідження і зауважити, що в майбутньому потрібні раціональні стратегії розвитку для закріплення існуючих позицій. Особливо слід враховувати той факт, що в господарстві існують проблемні моменти в організації системи управління (це питання координації діяльності підрозділів та фінансовий менеджмент, система маркетингу та управління матеріально-технічною базою). Тому реформування організаційної структури управління – важливий резерв підвищення конкурентоспроможності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник / В. Г. Андрійчук. – К. : КНЕУ, 2013. – 779 с.
2. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз: Навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
3. Костенко Т. Д. Економічна діагностика : Практикум / Т. Д. Костенко, А. А. Герасимов, В. С. Рижиков, О. К. Добикіна, С. В. Касьянюк. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 186 с.
4. Ручинська Н. С. Економіко-статистичний аналіз діяльності фермерського господарства/ Н. С. Ручинська // Економічний аналіз. Тернопіль, 2018. – Том 28. – № 4. – С. 287–294.

5. Семенда Д. К. Економічні аспекти функціонування сільськогосподарських підприємств / Д. К. Семенда, О. В. Семенда, Т. Ю. Петрук // Економіка АПК. – 2018. – № 10 – С. 106–116.
6. Семенюк Н. А. Економічний аналіз: навчально-методичний посібник з економічних спеціальностей для аграрних вищих навчальних закладів / Н. А. Семенюк. – Київ : НМЦ, 2004. – 222 с.
7. Спаський Г. В. Підвищення ефективності функціонування фермерських господарств Закарпаття / Г. В. Спаський // Економіка АПК. – 2017. – № 3 – С. 50–57.

Садыгов А. Ш.

*аспирант кафедры «Общая экономика»
Азербайджанского государственного экономического
университета (UNEC)
г. Баку, Азербайджан*

ЭЛЕКТРОННЫЕ МАРКЕТИНГОВЫЕ КОММУНИКАЦИИ И РАСЧЕТ ЭФФЕКТИВНОСТИ РЕКЛАМНОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ

Современное развитие Интернета придало новый импульс для совершенствования коммуникационных каналов [1, с. 25–37]. Это выражается в ускорении передачи данных и сведений с получением обратной связи на целевых рыночных сегментах (клиентами, поставщиками, инвесторами, местными и центральными управлениями, общественностью), а также в реформировании интегрированных маркетинговых коммуникаций (ИМК) в технологии продвижения продукции на рынок.

Основное влияние на развитие МК оказало резкое снижение стоимости электронных коммуникаций по сравнению с имеющимися каналами распределения информации. Помимо этого, возможность использования МК придает им большую гибкость и мобильность. Цифровизация экономики способствовала появлению новых видов посредников – интернет-фирм, в качестве важных видов деятельности которых следует выделить такие, как